

Een woning voor het leven

De eerste bewoners zijn in de Akropolistoren op het Zeeburgereiland getrokken, een woongemeenschap voor 55-plussers op humanistische grondslag. Wat moeten we ons daarbij voorstellen?

JAAP HUISMAN

AMSTERDAM

→ De balkons, die over de gevel zijn gestrooid, zijn het meest frivole onderdeel van de toren.

foto Eva Plevier

"We hebben ons van tevoren gecommitteerd aan het uitgangspunt dat we de ander respecteren," zegt Margot (71), die niet met haar volledige naam in de krant wil. Ze woont sinds kort in de Akropolistoren.

"Tolerantie ten opzichte van anderen, ten opzichte van een transgender bijvoorbeeld. Hetero is niet de norm. In het document dat we hebben ondertekend, staat dat we elkaar niet veroordelen, maar vrijlaten."

Uiteindelijk resulteerde dat in een gemeenschap van ouderen met dezelfde levenshouding. Niet echt een woongroep misschien, want iedereen heeft zijn eigen appartement, maar de Vereniging Akropolis Amsterdam (VAA) heeft wel een mooi gebouw gevonden om humanisten van 55+ te huisvesten. "De praktijk wijst uit dat de gemiddelde leeftijd eerder 70 is," zegt Margot.

Eigen verantwoordelijkheid

Haar overweging om van Nieuwendam naar de toren aan de Zuiderzeeweg te verhuizen, was de weerzin tegen het trappen klimmen en het vooruitzicht medische zorg binnen handbereik te hebben. De woningen zijn dus bereikbaar met een lift, drempelloos en toegankelijk voor rolstoelen.

De huurders sloten uiteindelijk geen contract af met Vereniging Akropolis Amsterdam, maar met woningcorporatie De Alliantie, die tegemoet kwam aan de wensen van de initiatiefnemers. Vervolgens zullen de bewoners het zelf moeten rooien, met een eigen verantwoordelijkheid voor beheer, techniek en administratie. Een woning waar je de rest van je leven nog kunt wonen, dat is de definitie van de formule voor het complex.

Vlak bij de toren op het Zeeburgereiland is een complex voor doven en slechthorenden, terwijl in de Laan van Spartaan (West) een blok is gereserveerd voor mensen met een beperking. Het streven om minderheden 'binnen boord te houden' in de bestaande stad, is toe te juichen. De Akropolistoren is met zijn veertien etages tot dusver de uitschieter op het Zeeburgereiland, gelegen op een voorbeeldige plek op de kruising van de Zuiderzeeweg en het Buiten-IJ. Er gingen palen van nog eens veertien etages de grond in, zo slap is de bodem daar.

Speels door afwisseling

Zoals gebruikelijk in de hedendaagse architectuur staat de toren op een sokkel die wordt gedeeld met woningcomplex De Generaal, vernoemd naar Rinus Michels. We bevinden ons immers in de Sportheldenbuurt. Die sokkel, met daaronder een half open parkeergarage, is een aangenaam dek met bankjes voor de bewoners en een uitzicht over het Buiten-IJ. Er loopt een dijkje langs het water, wat zorgt voor een schitterend vergezicht. Helemaal onderin is een soort huiskamer voor de buurt gemaakt. De 'huiskamer' is nu alleen nog maar 's ochtends open, maar in de toekomst moet het fungeren als wijkrestaurant met een terras op het parkeerdek.

De bodem is er zo slap dat heipalen met een lengte van veertien etages de grond in gingen

De beide torens zijn van bedrijf Studioninedots, dat langs de IJburglaan het studentencomplex Smileys heeft ontworpen, een gebouw in de vorm van een glimlach. De Akropolistoren is strakker van opzet: de balkons zijn, onderbroken door Franse balkons, gestrooid over de gevel. Maar dat is zo ongeveer ook het meest frivole onderdeel van de toren. Daar is op zich niets mis mee: de nadruk ligt duidelijk op wooncomfort. Margot heeft bijvoorbeeld de beschikking over drie slaapkamers, zodat familie ook nog eens kan komen logeren.

Als er zoiets bestaat als humanistische architectuur dan is dat er aan de buitenkant niet af te zien. De rode draad in de Sportheldenbuurt is de gevlekte steen waaruit elke gevel is opgetrokken. De gespikkelde buitenkant wordt gecombineerd met in kleur bijpassende kozijnen en een rijke variatie aan balkons: spijlen, geëtst glas, golvend, strak, de hele catalogus is leeggeplukt.

Gelukkig is architecte Marlies Rohmer in het stedenbouwkundig plan afgeweken van de rigide opzet van IJburg, die de wijk behoorlijk monotoon heeft gemaakt. Dit deel van het Zeeburgereiland is speels door zijn afwisseling tussen hoog- en laagbouw, besloten en open, particulier en gemeenschappelijk.